

10 دسامبر روز جهانی حقوق بشر

جنبش جمهوری خواهان دموکرات و لائیک - واحد پاریس
10 دسامبر 2009، 19 آذر 1388

تصویب منشور جهانی حقوق بشر در دهم دسامبر 1948 در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در پاریس، از شمار لحظات تاریخی بزرگیست که وجدان جمعی جامعه بین المللی شاهد آن بوده است. سازمان ملل متحد که، سه سال پیش از آن، از دل ویرانه های جنگ جهانی دوم و در پی ناتوانی و شکست جامعه ملل، سر بیرون آورده بود به زودی اسیر بی عملی در یخبندان جنگ سرد میان دو اردوگاه حاکم بر جهان شد. در چنین فضائی، شماری از زنان و مردانی که وحشت و تباهی جنگ جهانی را زیسته بودند و در هوای جهانی عاری از جنگ و کشتارهای جمعی و به امید برافراشتن صلحی پایدار تلاش میکردند، به نخستین نشست مجمع عمومی در 1946، تدوین سندی را پیشنهاد کردند که سرانجام پس از نزدیک به دو سال مباحثه و مشورت جمعی بین المللی، منشور جهانی حقوق بشر نام گرفت. این نخستین بار بود که همه دولتهای عضو سازمان ملل متحد در آنزمان - به استثنای هشت کشور غایب - پای سندی صحه میگذاشتند که در آن حیثیت ذاتی یکایک افراد خانواده بشری و حقوق برابر و تجزیه ناپذیر آنان، فارغ از رنگ و جنس و نژاد و خاستگاه اجتماعی و تعلقات دیگر، شالوده آزادی، عدالت و صلح در جهان شناخته میشد. و این شناسائی، حتی به صورت نمادین و بدون ضمانتهای اجرائی لازم، خود رویدادی بزرگ و سرآغاز تلاش و پویش تازه ای برای مدافعان حقوق بشر و آزادیهای بنیادین بود. روندی که تا فردهای دور در جهانی که هنوز سراپا اسیر نابرابری و بیعدالتی و فقر و خشونت است، ادامه خواهد داشت.

کارنامه این تجاوزها در سرزمین ما ایران بیش از پیش سیاه و فاجعه بار است. زنجیره جهنمی سرکوب و خشونت و اعدام که در سه دهه گذشته، با اعدام خودسرانه عاملان نظام گذشته در فردای انقلاب آغاز شد، با یورش به کردستان و قتل عام مردم بیگناه کرد، با سرکوب و کشتن مخالفان در تابستان سال 60، با کشتار زندانیان سیاسی در تابستان 67، با قتلهای زنجیره ای روشنفکران و مبارزان دگراندیش در پائیز 77 و سرکوب و قتل دانشجویان معترض در 18 تیر 78 ادامه یافت.

تنها در سال گذشته مطابق آمار رسمی دولتی 346 تن از محکومان در

ایران جان خود را بالای چوبه های دار از دست دادند و این بالاترین رقم اعدام در تمام منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی در سال پیش بوده است. افزون بر این، اصولگرایان حاکم، دامنه شمول مجازات اعدام را با پیشنهاد لوایح تازه در سال پیش گسترش داده اند. در پی اعتراضات گسترده مردم به کودتای انتخاباتی، از خرداد ماه امسال تا کنون بیش از 4000 تن دستگیر و زندانی و ده ها تن در تظاهرات خیابانی یا در زندانها زیر شکنجه کشته شده اند. در بیستم آبان ماه امسال یکی از مخالفان سیاسی را در کردستان به دار آویختند و 14 تن دیگر از محکومان کرد و پنج تن از زندانیان سیاسی در تهران در برزخ انتظار مرگ به سر میبرند. رژیم اسلامی در یکی از آخرین پرده های شقاوت، چند روز پیش 23 تن از مادران عزادار را که سالهاست با داغی جانکاه بر سینه، به فرمان فراموشی و خاموشی حکومتگران تن نمیدهند و یاد فرزندان خویش را بر سر گورهای گمنام عزیز میدارند، دستگیر و به زندان افکند.

حقیقت آنست که در سه دهه گذشته هیچ حوزه ای از فعالیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نیست که از تجاوز و تبعیض و سرکوب دولتی مصون مانده باشد. در حیات سی ساله جمهوری اسلامی اگر چیزی ثابت مانده باشد همانا نقص مستمر و فاحش حقوق بشر است.

در سالگرد روز جهانی حقوق بشر در کنار قدردانی از کوششهای پیگیر و ایستادگی زنان و مردانی که در شرایطی سخت دشوار و زیر سلطه تاریک اندیشان، مشعل آزادگی و کرامت انسان را فروزان نگه داشته اند، بار دیگر بر اهمیت معیارهای جهانروای حقوق بشر و آزادیهای بنیادین اجتماعی پافشاری کنیم و در هر کجا که هستیم با تلاشهای فردی و جمعی خود دست تجاوز جمهوری اسلامی را کوتاه کنیم.